

2018. Een jaar waarin twee keer sprake was van hoogwater en ook van extreme droogte. Omstandigheden die door klimaatverandering vaker gaan voorkomen en grote impact kunnen hebben op waterkeringen. Afgelopen jaar heeft dit tot schade aan de regionale waterkeringen geleid. Deze schade wordt voor 1 april 2019 hersteld.

Figuur 1: Hoogwater bij Wijk bij Duurstede (januari 2018)

Voor u ligt de tweede waterveiligheidsrapportage van het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Deze rapportage schetst een actueel en integraal veiligheidsbeeld van de waterkeringen van HDSR op peildatum 1 januari 2019. Het doel van deze rapportage is primair om aan bestuur (en inwoners) verantwoording af te leggen door terug te kijken en te signaleren waar risico's rondom de waterkeringen liggen. De financiële verantwoording maakt geen onderdeel uit van deze rapportage. Dat gebeurt in de reguliere Planning&Control-cyclus.

Als uitwerking van het visiedocument Waterkoers worden in de bestuursrapportages de volgende doelen opgenomen voor waterkeringen:

- voorkomen van overstromingen;
- beperken negatieve effecten overstromingen;
- waterinfrastructuur op orde brengen.

In voorliggende rapportage wordt een relatie gelegd met deze doelen en met de bijbehorende effectindicatoren.

Deze rapportage is onderverdeeld in 4 hoofdstukken:

1. Staat van de primaire waterkeringen;
2. Staat van de regionale waterkeringen;
3. Staat van de organisatie;
4. Samenvatting.

1. Staat van de primaire waterkeringen

Een belangrijke kerntaak van het waterschap is het voorkomen van overstromingen. De primaire

waterkeringen van HDSR, de Neder-Rijn- en Lekdijk tussen Amerongen en Schoonhoven, beschermen een groot deel van Midden- en West-Nederland tegen een overstroming vanuit de rivier. Ook dit deel van Midden en West-Nederland heeft veel inwoners en een hoge economische waarde.

Beoordelen

Sinds 1 januari 2017 zijn in de Waterwet nieuwe normen voor de primaire waterkeringen vastgelegd. Deze nieuwe normen zijn onder andere gebaseerd op het bieden van eenzelfde basisveiligheid in heel Nederland. De kans op overlijden door een overstroming moet overal maximaal 1:100.000 per jaar worden. Ook is een nieuw wettelijk beoordelings-instrumentarium beschikbaar gekomen die gebaseerd is op overstromingskansen.

Dijktraject 15-1 en 44-1

Met dit nieuwe instrumentarium zijn de beoordelingen van het dijktraject tussen Nieuwegein en Schoonhoven (dijktraject 15-1) en het dijktraject tussen Amerongen en Nieuwegein (dijktraject 44-1) uitgevoerd. De Inspectie voor Leefomgeving en Transport (ILT) heeft met beide beoordelingen ingestemd. Voor dijktraject 44-1 in 2017 en voor dijktraject 15-1 is dat in 2018 gebeurd. Dit heeft voor beide dijktrajecten de weg vrijgemaakt voor een subsidie voor versterking vanuit het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De uitkomst van de beoordeling is dat beide dijktrajecten ruim niet voldoen aan de norm. De berekende overstromingskans voor de huidige situatie is 1:130 per jaar voor dijktraject 15-1 en 1:300 per jaar voor dijktraject 44-1. De belangrijkste oorzaak voor de grote overstromingskans is piping ('kleine kanaaltjes onder dijk door'). De (ondergrens)norm voor de overstromingskans ligt op 1:10.000 per jaar. De afstand tot de norm is dus groot. Om die reden is dijkversterking in het project Sterke Lekdijk noodzakelijk.

Voor beide beoordelingen (15-1 en 44-1) geldt dat het om een gezamenlijk oordeel van RWS Midden-Nederland en HDSR gaat. RWS heeft in beide trajecten namelijk kunstwerken en voorhavendijken in beheer.

In bijlage 1 is een overzichtskaart opgenomen van de aandachtspunten van de primaire waterkeringen. Op deze kaart is onder andere te zien welke delen van de kering volgens de beoordeling slecht 'scoren'. Deze delen krijgen bij de calamiteitenzorg extra aandacht. Er zijn extra beheermaatregelen voorbereid om bij hoogwater de kans op een overstroming te verkleinen.

Versterken

Er wordt hard gewerkt aan het versterken van de Neder-Rijn- en Lekdijk. Voor de verantwoording wordt verwezen naar de voortgangsrapportages van het project Sterke Lekdijk. De versterkingsopgave bedraagt 53,7 km (dit is inclusief de opgave aan de voorhavendijken van RWS van 3,7 km) en moet wettelijk in 2050 zijn uitgevoerd. HDSR wacht daar niet op. In 2017 is gestart met de verkenningsfase van de deelprojecten Amerongen – Wijk bij Duurstede en Salmsteke. En afgelopen jaar is gestart met de verkenningsfase van het deelproject Culemborgse veer - Beatrixsluis.

Figuur 2: Salmsteke, deelproject Sterke Lekdijk

Waaiersluis

De Waaiersluis maakt ook onderdeel uit van een primaire kering (dijktraject 14-1). Op basis van de uitkomsten van de derde toetsronde staat deze sluis op het HWBP-programma. In 2019 start de verkenningsfase om deze sluis te versterken.

Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud wordt per activiteit beschreven. Per activiteit worden ook de belangrijkste verbeteringen uit het verbeterplan zorgplicht waterkeringen, dat in 2018 is vastgesteld, beschreven. Dit verbeterplan is opgesteld naar aanleiding van de audit zorgplicht met realitychecks die in 2018 door de ILT is uitgevoerd.

Inspectie

In 2018 is een nieuw concept inspectieplan opgesteld. In 2019 volgt de afronding en implementatie daarvan. De schouwresultaten worden eenduidig vastgelegd met behulp van een app. Uit de schouw van de Neder-Rijn- en Lekdijk zijn in 2018 geen bijzonderheden naar voren gekomen.

Onderhoud

HDSR stelt in 2019 een nieuw onderhoudsplan op. Bij Bosscherwaarden en sluis Vreeswijk zijn in 2018 (herstel) onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Door de droogte kon volstaan worden met één keer minder maaien. De droogte heeft de kwaliteit van de grasmat van bijna de hele primaire kering

verslechterd. Door de neerslag is de grasmat op het oog inmiddels aardig hersteld, hoewel het herstel van de doorworteling 1 of 2 jaar zal vragen. Dit vormt geen risico voor de veiligheid. De bestrijding van ongewenste planten is een aandachtspunt en vormt ook geen risico voor de veiligheid.

Bediening kunstwerken

Voor de bediening van de kunstwerken zijn bedieningsprotocollen aanwezig. Na een periodieke (proef)sluiting wordt dit geëvalueerd en worden eventuele verbeterpunten in het protocol of calamiteitenbestrijdingsplan (CBP) doorgevoerd. In 2019 worden meerdere verbeteringen doorgevoerd. De kunstwerken (inclusief bedieningsprotocol) worden opgenomen in het onderhoudsbeheersysteem. Het bedieningsprotocol voor noodvoorzieningen wordt opgenomen in het CBP en de bedieningshandleiding voor Waaiersluis en Waaiergemaal wordt herschreven.

Vergunningverlening en handhaving

In 2018 zijn ongeveer 30 vergunningen behandeld voor de primaire waterkeringen. Er zijn geen handhavingssaken geweest.

Calamiteitszorg

De calamiteitenorganisatie was tijdens de hoogwatergolven en de droogteperiode opgeschaald. Tijdens de hoogwatergolven zijn de zomerkaden geïnspecteerd en zijn de waterpeilen in de sluisen opgezet. Het herstelde talud bij de Bosscherwaarden vroeg extra aandacht. Tijdens de droogte zijn de keringen extra geïnspecteerd en moest het vee van de dijk gehaald worden. De droogte kan voor scheurvorming in de keringen zorgen en de beschermende grasmat aantasten. De schade door de droogte aan de primaire keringen was beperkt. In 2018 is de lijst met aanwezige en benodigde noodmaterialen vastgelegd en geactualiseerd. De landelijke samenwerking op het gebied van calamiteitszorg is geïntensiveerd (inzet mensen en middelen). Ons waterschap levert een bijdrage aan het Crisis Expertise Team Waterkeringen. Continu wordt gewerkt aan het Opleiden-Traineren-Oefenen van alle medewerkers die een rol hebben binnen de calamiteitenorganisatie. Daarnaast heeft de eerste groep van dijkbewaking na toetsing een certificaat gekregen.

Legger en beheerregister

In 2018 is de legger van de primaire waterkeringen geactualiseerd. In deze legger is een profiel van vrije ruimte opgenomen. Het doel van het profiel van vrije ruimte is om bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met de komende dijkversterkingsronde. Waterschap-breed wordt een visie en implementatieplan voor datamanagement opgesteld. Dus ook voor de gegevens van waterkeringen. In 2019

wordt bepaald welke gegevens van waterkeringen als eerste geactualiseerd moeten worden. De nieuwe gegevens uit het project Sterke Lekdijk worden in het beheerregister opgenomen. In 2019 wordt een proces ingericht om gegevens continu te actualiseren.

Muskusrattenbeheer

Voor muskusrattenbeheer wordt verwezen naar de tekst bij de regionale waterkeringen. De meeste muskusratten worden bij regionale waterkeringen gevangen.

Evaluëren werkzaamheden

Een aandachtspunt is het ontbreken van een evaluatie van veel werkzaamheden voor beheer en onderhoud. Ook op tactisch en strategisch niveau. Om deze reden pakt de coördinator zorgplicht het evalueren en vervolg geven van alle werkzaamheden op (sluiten van de Plan-Do-Check-Act-cyclus). Om goed te kunnen evalueren worden in 2019 (waar ontbrekend) indicatoren opgesteld, waarover in de waterveiligheidsrapportage van 2019 wordt gerapporteerd. De Stichtse Rijnlanden gaat zelf realitychecks uitvoeren. Eens per bestuursperiode wordt het AB geïnformeerd over de uitkomsten van een realitycheck.

Overdracht voorhavendijken

In 2019 worden de voorhavendijken van de sluizen bij Wijk bij Duurstede en Nieuwegein van Rijkswaterstaat naar HDSR overgedragen.

Effectindicatoren

Voor de bestuursrapportages zijn voor het thema 'waterveiligheid' de volgende effectindicatoren opgesteld:

- Effect 1: Voldoen aan de rijksnormen voor primaire waterkeringen;
- Effect 2a: Waterschap is voorbereid op een overstroming;
- Effect 2b: Medeoverheden en inwoners met hulp van waterschap voorbereid op een overstroming.

Voor indicator 1 geldt dat we er niet aan voldoen. Om deze reden heeft de uitvoering van het dijkversterkingsproject Sterke Lekdijk een hoge prioriteit gekregen. De planning is om voor 2029 de versterking afgerond te hebben. Daarmee liggen we 'op koers' om onze keringen aan de normen te laten voldoen.

Voor de effectindicatoren 2a en 2b geldt dat de kans op een overstroming klein is. Mocht toch een overstroming (dreigen) op (te) treden, dan dient iedereen daar goed op voorbereid te zijn. Op die manier kunnen het aantal slachtoffers en de schade worden beperkt.

Bij effectindicator 2a kan gezegd worden dat de calamiteitenzorg op orde is en gewerkt wordt aan verbeteringen. Ook voor effectindicator 2b geldt dat

we 'op koers' liggen. Samen met de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) werkt HDSR aan het informeren van medeoverheden. De medeoverheden worden bewust gemaakt van het risico op een overstroming, de mogelijke gevolgen van een overstroming en wat hun eigen rol/verantwoordelijkheid dan is.

Het informeren van inwoners wordt getrokken door de VRU. HDSR lift daar in mee. De inwoners worden ook geïnformeerd over het risico op een overstroming, hoe ze zich daar goed op kunnen voorbereiden en wat ze moeten doen als het optreedt (zelfredzaamheid).

2. Staat van de regionale keringen

Een onderdeel van het op orde brengen en houden van de waterinfrastructuur betreft de regionale waterkeringen. Als een regionale waterkering bezwijkt, kan dat tot een overstroming vanuit het regionale watersysteem leiden. Dit hoofdstuk gaat alleen over regionale keringen. De overige waterkeringen maken geen onderdeel uit van voorliggende rapportage.

Een bijzonderheid is dat HDSR sinds 1 januari 2019 het beheer over 18,2 kilometer aan regionale kering er bij heeft gekregen. Door de afwaardering van de voormalige C-kering naar een regionale kering is het areaal aan regionale keringen uitgebreid (en het areaal aan primaire keringen afgenomen).

Toetsen

In 2018 is HDSR gestart met de tweede toetsronde van de regionale keringen. In 2024 moet deze toetsronde afgerond zijn. Een verschil van de tweede toetsronde ten opzichte van de eerste ronde is dat ook kunstwerken en niet-waterkerende objecten getoetst worden. De toetsing wordt zo uitgevoerd dat deze meer ondersteunend wordt aan diverse interne (vervolg)processen.

Verbeteren

De verbeteringsmaatregelen van de regionale keringen die volgden uit de eerste toetsronde zijn opgenomen in het Groot Onderhoudsprogramma (GOP) regionale waterkeringen. In november 2016 heeft het AB het GOP voor de jaren 2017 – 2021 vastgesteld. De totaalopgave van het GOP (verbeteren en instandhouden) en de voortgang is opgenomen in tabel 1. Er wordt hard gewerkt om deze opgave af te ronden. In 2018 is 8 km verbeterd en 11 km hersteld voor instandhouden.

Opgave GOP 2017-2021	Opgave per 1 januari 2019
97 km verbeteren	39 km (dus 58 km opgeleverd)
60 km instandhouden	36 km (dus 24 km opgeleverd)

Tabel 1: opgave regionale waterkeringen (excl. voormalige C-kering)

Zoals in tabel 1 te lezen is, bedraagt een resterende opgave van 39 kilometer verbeteren (voldoet niet aan de norm) en 36 kilometer instandhouden (voldoet wel aan de norm, maar om dat zo te houden is herstel nodig). Dit betekent dan van de 312 kilometer aan regionale waterkeringen 273 kilometer aan de norm voldoet.

Met de provincie Utrecht is afgesproken dat de verbeteringsopgave aan de regionale keringen vanuit de eerste toetsronde in 2020 uitgevoerd moet zijn. De maatregelen voor instandhouden moeten in 2021 zijn uitgevoerd. In 2019 wordt voor meerdere projecten uitstel gevraagd bij de provincie Utrecht. Dat heeft onder andere te maken met de afstemming met de wegbeheerder en het benutten van meekoppelkansen.

Voormalige C-kering

De voormalige C-kering ten noorden van de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel is afgewaardeerd naar een regionale kering. In 2019 start de verkenning van de versterking van deze kering. Om deze kering aan de eisen voor een regionale kering te laten voldoen moet 6,8 kilometer aan kering en 39 kunstwerken versterkt worden. Deze versterking mag nog eenmaal vanuit het HWBP gefinancierd worden.

Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud wordt per activiteit beschreven.

Inspectie

Het nieuwe inspectieplan wordt in 2019 geïmplementeerd. De regionale waterkeringen zijn conform plan deels één en deels twee keer (regulier) geïnspecteerd. Daar zijn geen bijzonderheden uit naar voren gekomen. Daarnaast is voor de calamiteitenorganisatie geïnspecteerd. Tijdens en na de droogtecalamiteit zijn diverse schades geconstateerd: zie volgende paragraaf. Het meldings- en afhandelingsstelsel wordt verbeterd.

Onderhoud:

De aanhoudende droogte van 2018 heeft tot schade aan 3 km van de regionale keringen geleid (schade aan grasmat, scheuren). Om dit te herstellen is een herstelplan vastgesteld. De schade wordt voor 1 april 2019 hersteld. De droogte heeft op een groot deel van de regionale keringen de kwaliteit van de grasmat sterk verminderd. Door de neerslag heeft de grasmat zich op het oog inmiddels redelijk hersteld, de doorworteling zal nog 1 a 2 jaar nodig hebben om te herstellen. Dit vormt geen risico voor de veiligheid. De maaiwerkzaamheden zijn volgens contract uitgevoerd. Distelvorming vormt voor de regionale keringen een aandachtspunt, maar geen risico. Voor de regionale

waterkeringen zijn net als bij de primaire keringen pachtcontracten afgesloten.

Groot onderhoud om het profiel in stand te houden maakt deel uit van het GOP. In 2018 is dus 11 km hersteld voor instandhouden.

Bediening kunstwerken

In het onderhouds- en beheerplan wordt opgenomen dat de kunstwerken eens in de 4 jaar een proefsluiting krijgen.

Vergunningverlening en handhaving

In 2018 zijn ongeveer 250 vergunningen behandeld voor de regionale en overige waterkeringen. Voor de regionale keringen zijn geen handhavingzaken geweest.

Calamiteitenzorg

Om de negatieve gevolgen van de droogte voor de regionale keringen te beperken is het vee van de keringen gehaald en zijn kwetsbare keringen berekend. Ook is gemonitord of de inzet van de KWA (aanvoer van zoet water naar het westen) negatieve gevolgen voor de keringen had. Dit was niet het geval. De inspecties voor de calamiteitenorganisatie en het herstelplan zijn in de voorgaande paragrafen benoemd.

Het calamiteitenbestrijdingsplan voor de regionale en overige waterkeringen wordt geactualiseerd.

Figuur 3: beregenen van de Grechtkade

Legger en beheerregister

Na het vaststellen van het projectplan voor het versterken van de voormalige C-kering wordt de legger op dit punt aangepast. Waterschap-breed wordt een visie en implementatieplan voor datamanagement opgesteld. Dus ook voor de gegevens van de regionale waterkeringen.

Muskusrattenbeheer

Muskusratten worden in Nederland bestreden, omdat zij graven in waterkeringen en kades en daarmee aanzienlijke schade veroorzaken. In 2018 zijn er in het gebied van HDSR in totaal 2748 gevangen tegen 3943 in 2017. Dat is een mooie daling. Daarbij moet opgemerkt worden dat er ten opzichte van het jaar

ervoor ook minder uren besteed zijn in het gebied, dus dat vertekent het beeld enigszins. Worden het aantal vangsten per uur in 2018 met 2017 vergeleken dan is er een daling van bijna 13% te zien. Dit getal geeft een aardige indicatie van de daling van de populatie in het gebied. Het aantal gevangen muskusratten komt in 2018 uit op ongeveer 1 per 4 kilometer watergang. In 2018 zijn in het gebied van HDSR geen beverratten gevangen.

Effectindicator

Voor de bestuursrapportages is voor het thema 'voldoende water' met als doel 'waterinfrastructuur op orde brengen' de volgende effectindicator opgesteld:

- Effect 4b: Voldoen aan de provinciale normen voor regionale waterkeringen.

Zoals onder de kopjes 'toetsen' en 'versterken' te lezen is, is dit nog niet (helemaal) het geval. Voor meerdere projecten moeten met de provincie nieuwe afspraken over de planning worden gemaakt. Voor deze effectindicator geldt dus dat we 'grotendeels op koers' zijn.

3. Staat van de organisatie

Dit deel van de rapportage geeft antwoord op de vraag: 'Zijn we bij de uitvoering van de zorgplicht waterkeringen 'in control'?' De staat van de organisatie is gebaseerd op de inrichting van de werkprocessen van de 12 activiteiten uit het landelijke vastgestelde kader zorgplicht. Dit hoofdstuk heeft vooral betrekking op de organisatie van de werkprocessen voor de primaire waterkeringen.

Audit ILT en verbeterplan

In 2018 heeft de ILT een audit inspectie zorgplicht primaire waterkeringen uitgevoerd. De conclusie van de ILT was dat HDSR nog niet volledig 'in control' is. Om deze reden is een verbeterplan voor de zorgplicht vastgesteld en in uitvoering. De resultaten van de audit zijn opgenomen in bijlage 2. Er is geconstateerd dat de meeste activiteiten goed worden uitgevoerd. Verder zijn er twee tekortkomingen geconstateerd en verschillende aandachtspunten. Bij een tekortkoming is verbetering noodzakelijk, bij een aandachtspunt is dit gewenst. In het genoemde verbeterplan voor de zorgplicht zijn verbeteringen voor alle tekortkomingen en aandachtspunten opgenomen. In hoofdstuk 1 'Staat van de primaire keringen' zijn de belangrijkste verbeteringen benoemd.

Regionale waterkeringen

De regionale waterkeringen maken onderdeel uit van de zorgplicht. Voor de processen van de regionale keringen waar nog geen procesbeschrijving van is, worden deze meegenomen in de procesbeschrijvingen van de primaire keringen, bijvoorbeeld het inspectieplan.

De vraag of HDSR bij de uitvoering van de zorgplicht waterkeringen 'in control' is, kan grotendeels met 'ja' beantwoord worden. Om helemaal 'in control' te komen, is een verbeterplan opgesteld en is gestart met de uitvoering daarvan.

4. Samenvatting

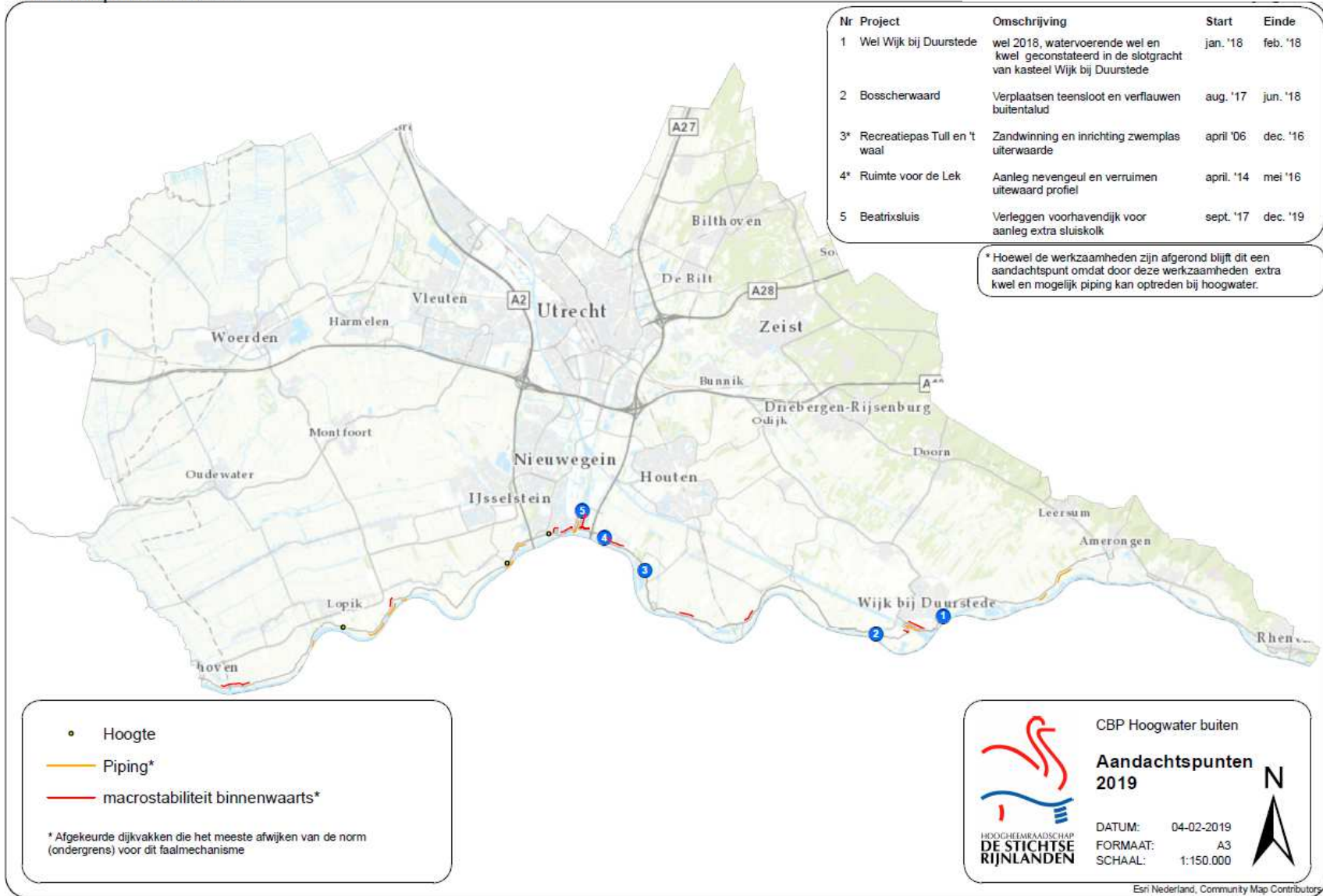
Voor de primaire waterkeringen staat HDSR voor een grote versterkingsopgave. Het overgrote deel van de primaire keringen voldoet niet aan de nieuwe normen. Ook voor de regionale waterkeringen moeten veel verbeteringsmaatregelen worden uitgevoerd. Om deze reden zijn deze opgaven met hoge prioriteit opgepakt. Voor bijna alle onderdelen van waterveiligheid ligt HDSR daarom 'op koers'. Voor meerdere projecten aan de regionale waterkeringen moeten met de provincie Utrecht nieuwe afspraken over de planning worden gemaakt.

Aan de meest kwetsbare delen van de primaire waterkering wordt bij hoogwater extra aandacht besteed. Er zijn extra beheermaatregelen voorbereid om bij hoogwater de kans op een overstroming te verkleinen.

Naast het realiseren van de grote opgaven vraagt het beheer en onderhoud blijvend om een grote inspanning. Bij de uitvoering van deze zorgplicht waterkeringen is HDSR grotendeels 'in control'. Om helemaal 'in control' te komen, is een verbeterplan opgesteld en is gestart met de uitvoering daarvan.

Bijlage 1: overzichtskaart aandachtspunten primaire waterkeringen

Aandachtspunten kaart 2019

Bijlage: Basiseisen

Activiteit	Basiseisen uitvoering zorgplicht
Inspectie van de primaire waterkering	<ol style="list-style-type: none"> De inspecties worden conform plan en de daaruit volgende planning uitgevoerd. De verkregen inspectieresultaten worden eenduidig vastgelegd. Er worden vervolgcacties belegd, indien inspectieresultaten hiertoe aanleiding geven. Het inspectieproces wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Onderhoud van de primaire waterkering	<ol style="list-style-type: none"> Het voorziene onderhoud wordt conform plan en de daaruit volgende planning uitgevoerd. Voor het onvoorziene onderhoud zijn de afwegingen ter bepaling van het vervolg herleidbaar en zichtbaar. De vastgestelde vervolgcacties voor onvoorziene onderhoud zijn uitgevoerd. Alle relevante onderhoudsgegevens worden actueel in het beheerregister of vergelijkbaar systeem opgenomen. Het onderhoudsproces wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.
Bediening waterkerende kunstwerken	<ol style="list-style-type: none"> Het sluiten van de waterkerende kunstwerken bij hoog water vindt plaats volgens het daarvoor geldende protocol. Er zijn voldoende functionarissen die de sluiting conform protocol kunnen uitvoeren. Het sluiten van de waterkerende kunstwerken wordt eenduidig gedocumenteerd Het sluiten van de waterkerende kunstwerken wordt periodiek voor het technisch functioneren beproefd en het sluitproces wordt geoefend conform de daarvoor geldende plannen en/of protocollen. Oefeningen en sluitingen bij hoog water worden tijdig geëvalueerd en leiden, waar nodig, tot aanpassing van de in het protocol beschreven werkwijze.
Calamiteiten-zorg	<ol style="list-style-type: none"> Periodiek wordt de aanwezigheid en de staat van onderhoud van de noodvoorzieningen gecontroleerd. Er wordt opgeleid, getraind en geoefend volgens een OTO-plan (Opleiden, Trainen en Oefenen). Oefeningen en/of calamiteiten worden tijdig geëvalueerd en leiden, waar nodig, tot geactualiseerde plannen en/of werkinstructies.
Vergunning-verlening	<ol style="list-style-type: none"> Activiteiten van derden of de eigen organisatie op, aan of nabij een primaire waterkering is gereguleerd via algemene keurvoorschriften, het projectplan Waterwet ofwel door middel van een vergunning. Toegestane activiteiten, die melding plichtig of vergunning plichtig zijn, zijn eenduidig gedocumenteerd. Bij vergunningen zijn voorschriften gesteld om de veiligheid van de primaire waterkeringen te borgen. Voorschriften voor werken op, aan of nabij de primaire waterkering worden op handhaafbaarheid getoetst. Het proces van het toestaan via de keur of via een vergunning wordt periodiek geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld.
Toezicht en handhaving	<ol style="list-style-type: none"> Toezicht wordt uitgevoerd op basis van het toezichtplan gericht op <ol style="list-style-type: none"> gemelde en vergunde activiteiten (zowel tijdens de bouw als daarna) 'illegale' activiteiten De toezichthouder beschikt in de taakuitvoering over de volledige vergunning of melding Bij geconstateerde overtreding van voorschriften en ingeval van illegale activiteiten wordt opgetreden conform de eigen handhavingsstrategie. Alle resultaten van toezicht en handhaving worden eenduidig gedocumenteerd. Het proces van toezicht en handhaving wordt geëvalueerd en, waar nodig, bijgesteld.
Beheren dagelijkse gegevens Kering	<ol style="list-style-type: none"> Het beheerregister bevat de kenmerkende gegevens van de feitelijke toestand van de primaire keringen (dijken, kunstwerken, constructies). De gegevens worden gevalideerd voordat ze in het beheerregister worden ingevoerd. De organisatie heeft, conform de door haar gestelde eisen voor actualiteit en volledigheid, haar gegevens bijgewerkt over de kering. Het proces beheren dagelijkse gegevens van de primaire waterkering wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.